

MUỐN PHÁT TRIỂN PHẢI DỰA VÀO GIÁO DỤC ĐẠI HỌC

GS.TS Mai Trọng Nhuận
Giám đốc ĐHQGHN

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHÔNG NHỮNG LÀ NƠI TRUYỀN THỤ KIẾN THỨC ĐỈNH CAO MÀ CÒN PHẢI LÀ NƠI TẠO TRÍ THỨC MỚI THÔNG QUA NGHIÊN CỨU, BIẾN KIẾN THỨC THÀNH NHỮNG SẢN PHẨM PHỤC VỤ XÃ HỘI THÔNG QUA HỆ THỐNG CÁC DỊCH VỤ. TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHÔNG NHỮNG LÀ NƠI TẠO RA HÀM LƯỢNG CHẤT XÁM CAO MÀ CÒN PHẢI LÀ NƠI BẢO TỒN NỀN VĂN HÓA DÂN TỘC, DUY TRÌ SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÀ THÚC ĐẨY HỢP TÁC GIỮA CÁC DÂN TỘC. NHÌN TỪ QUAN ĐIỂM NÀY, GIÁO DỤC ĐẠI HỌC CÓ VAI TRÒ CỰC KỲ QUAN TRỌNG, LÀ ĐỘNG LỰC TẠO RA SỰ PHÁT TRIỂN CỦA XÃ HỘI - SỰ PHÁT TRIỂN DỰA VÀO GIÁO DỤC ĐẠI HỌC.

Các trường đại học đang đứng trước những thực tế và thách thức mới do kết quả của thông tin hóa và toàn cầu hóa mang lại. Hai tác nhân này đã tạo ra những thay đổi căn bản trong đời sống con người, đòi hỏi các trường đại học phải cơ cấu lại các chính sách giáo dục, các hệ thống quản lý và phải tư duy lại việc sẽ phải làm như thế nào để duy trì và nâng cao khả năng cung cấp chất lượng giáo dục cao nhất cho xã hội.

Sự phát triển của internet rộng khắp thế giới và những nguồn tài nguyên tri thức rộng lớn mà nó tạo ra cho những người ở bên ngoài bốn bức tường các trường đại học đã trở thành một thách thức lớn đối với các trường đại học: các trường đại học không còn là nơi sở hữu độc quyền tri thức giáo dục nữa. Các cơ sở nằm ngoài hệ thống giáo dục đại học và các công ty tư nhân về công nghệ thông tin đã rất thành công trong việc giúp con người tiếp cận được với tri thức mới chỉ thông qua một cú nhấp chuột. Hơn nữa, trong xã hội thông tin ngày nay, chu kỳ sống của một thông tin mới dài nhất cũng chỉ vài tháng hoặc vài

Chúng ta cần phải dạy một kiểu nhà khoa học đầu đàn làm gương cho những người khác và làm cho xã hội được hưởng lợi thông qua tri thức, sự mạnh dạn, lòng khao khát, lòng độ lượng, tính sáng tạo, sự liêm chính và khả năng chịu đựng để xây dựng xã hội trên thành tựu ngày hôm qua.

năm. Những thay đổi mạnh mẽ trong quá trình thông tin hóa và toàn cầu hóa yêu cầu các trường đại học phải hoạt động có hiệu quả hơn, phải thể hiện sự linh hoạt để tư duy sáng tạo vượt ra khỏi những tham số đã được thiết lập trước đó, để có thể đào tạo ra những nhà khoa học trình độ cao, có khả năng thích ứng cao với sự thay đổi, và có khả năng phục vụ có hiệu quả xã hội hiện tại và tương lai.

Những thách thức đối với các trường đại học thế kỷ 21 cũng đặt ra một hệ

hình mới và yêu cầu phải có một tầm nhìn mới. Trường đại học không những là nơi truyền thụ kiến thức đỉnh cao mà còn phải là nơi tạo tri thức mới thông qua nghiên cứu, biến kiến thức thành những sản phẩm phục vụ xã hội thông qua hệ thống các dịch vụ. Trường đại học không những là nơi tạo ra hàm lượng chất xám cao mà còn phải là nơi bảo tồn nền văn hóa dân tộc, duy trì sự phát triển bền vững và thúc đẩy hợp tác giữa các dân tộc. Nhìn từ quan điểm này, giáo dục đại học có vai trò cực kỳ quan trọng, là động lực tạo ra sự phát triển của xã hội - sự phát triển dựa vào giáo dục đại học.

Những vấn đề đặt ra ở đầu thế kỷ 21 như biến đổi khí hậu, thông tin hóa và toàn cầu hóa yêu cầu các trường đại học phải làm việc cùng nhau để giải quyết những vấn đề không những ở trong nước mà còn cả trong khu vực và trên phạm vi toàn cầu. Có nhu cầu thực sự để các cơ sở giáo dục đại học trên thế giới nâng cao năng lực trí tuệ thông qua trao đổi sinh viên, hợp tác nghiên cứu và triển khai các chương trình quốc tế. Bên cạnh

sự hợp tác giữa các trường đại học dựa vào các chương trình học thuật và trao đổi sinh viên, các trường đại học còn phải tìm kiếm sự hợp tác với các đối tác phi học thuật (non-academic) trong cả khu vực công và tư trên thế giới để mở ra những hướng đi mới cho những hợp tác nghiên cứu sáng tạo, chuyển giao tri thức theo hướng hai bên cùng có lợi, mở rộng các chương trình thực tập nghề nghiệp giữa các cơ sở đào tạo đại học. Sự hợp tác với các cơ sở đào tạo đại học trên toàn thế giới sẽ tạo ra sự hiệp lực trong đào tạo và nghiên cứu trên toàn thế giới nói chung và sự hiệp lực trong đào tạo và nghiên cứu trong các trường đại học nói riêng.

Các trường đại học phải thay đổi; kết hợp và tận dụng tiềm năng của công nghệ cao để phát triển phương pháp giảng dạy, quốc tế hóa chương trình, cải tiến các quy trình quản lý và làm rõ hơn tầm nhìn của mình. Các trường đại học không chỉ dừng lại ở khía cạnh truyền thụ kiến thức. Cho dù môi trường bên ngoài có thể thay đổi, nhưng các trường đại học phải

Các trường đại học của tương lai sẽ không bao giờ được sao lãng chính bản chất của sự tồn tại và mục đích của nó và tìm kiếm những mẫu thiết kế mới trong giảng dạy và cơ cấu học thuật để đảm bảo và bảo vệ được tầm quan trọng và vai trò của nó - vai trò chuyển hóa thế giới và tạo ra một thế giới tốt đẹp hơn.

thường xuyên thực hiện nhiệm vụ tạo ra các nguồn tri thức mới, cung cấp cho xã hội sự hiểu biết thực sự về khoa học tự nhiên và khoa học xã hội & nhân văn, khơi dậy trong xã hội tiềm năng vô hạn, cân bằng tình cảm và lý trí, xây dựng một xã hội hài hòa. Đồng thời các trường đại học của tương lai sẽ không bao giờ được sao lãng chính bản chất của sự tồn tại và mục đích của nó, và tìm kiếm những mẫu thiết kế mới trong giảng dạy và cơ cấu học thuật để đảm bảo và bảo vệ được tầm quan trọng và vai trò của nó - vai trò chuyển hóa thế giới và tạo ra một thế giới tốt đẹp hơn. Quan trọng hơn, trong môi trường đang thay đổi nhanh chóng, các trường đại học phải dạy sinh viên trở thành

các nhà khoa học đầu đàn trong lĩnh vực học thuật của mình và các nhà lãnh đạo xã hội. Chúng ta cần phải dạy một kiểu nhà khoa học đầu đàn làm gương cho những người khác và làm cho xã hội được hưởng lợi thông qua tri thức, sự mạnh dạn, lòng khao khát, lòng độ lượng, tính sáng tạo, sự liêm chính và khả năng chịu đựng để xây dựng xã hội trên thành tựu ngày hôm qua.